www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی (۳)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه نظام سالی – واحدی (۲۰ نمره ای)		تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۶/۰۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت **شهریورماه سال ۱۳۸۳**		سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	**الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)**	
	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید .	
	۱ – به افعال مانند شو مر پری را	۰/۲۵
	۲ – آدمیان زبده‌ی کائنات اند .	۰/۲۵
	۳ – به باد افره این گناهم مگیر .	۰/۲۵
	۴ – بازرگان قراضه ای بدو داد .	۰/۲۵
	۵ – چو عزمش برآهخت شمشیر بیم به معجز میان قمر زد دو نیم	۰/۵
	۶ – موجه‌ی این محیط ، طوفان زاست گر به چشم آرمیده می آید	۰/۵
	۷ – چون به نماز برخاستند ، بیشتر از آن کرد که عادت او ، تا ظن صلاح در حق او زیادت کنند .	۰/۵
	۸ – آزردن دوستان جهل است و کفارت یمین سهل .	۰/۷۵
	۹ – وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب بر دولت آشیان شما نیز بگذرد	۰/۷۵
	۱۰ – ولکن خلیفه را چند گونه صورت کردند تا نیک آزار گرفت و از جای بشد و حسنک را قرمطی خواند .	۱
	۱۱ – حرف درویشان بدزدد مرد دون تا بخواند بر سلیمی زان فسون	۱
۲	**ب) لغت (۲ نمره)**	۲
	معنی لغاتی که در متن مشخص شده است ، بنویسید .	
	۱ – تنها به فرمان شخص ایشان **کنکاش** می کنیم . ۲ – به تملق و **زرق** مشغول نشوند .	
	۳ – پسران بازرگان **عظت** پدر بشنودند . ۴ – ندانم که نرگس چرا شد **دژم** ؟	
	۵ – هر جا که در آغوش صبا غنچه‌ی **وردی** است . ۶ – **مغنی ها** در کرجی ها نشسته اند .	
	۷ – از **اکناف** گیتی آگاهم . ۸ – مانند پنبه دانه که در پنبه **تعبیه** است .	
۳	**پ) خود آزمایی (٤ نمره)**	
	۱ – با توجه به بیت زیر مولوی « **سنگ** » و « **خاک** » را نماد چگونه آدم هایی دانسته است ؟	۰/۵
	سال ها تو سنگ بودی دل خراش آزمون را یک زمانی خاک باش	
	۲ – در داستان طوطی و بازرگان « **طوطی** » و « **قفس** » نماد چه هستند ؟	۰/۵
	۳- در بیت زیر ، مقصود از « **دریا** » و « **شبنم** » چیست ؟	۰/۵
	چون به دریا می توانی راه یافت سوی یک شبنم چرا باید شتافت ؟	
	۴ – بیت زیر به کدام **مسئله‌ی عرفانی** اشاره دارد ؟	۰/۵
	چو نیکو بنگری در اصل این کار هم او بیننده ، هم دیده است و دیدار	۰/۵
	۵ – معنای کنایی عبارت « **بر باد نشاندن** » با توجه به جمله‌ی زیر چیست ؟	
	دمنه دانست که به دم او آتش فتنه از آن جانب بالا گرفت خواست که گاو را ببیند و او را هم بر باد نشاند .	۰/۵
	۶ – منظور از « **لطف و طعنه** » در عبارت « به لطف و طعنه مرا استاد خوانده اند . » چیست ؟	۰/۵
	۷ – در مصراع « عذار افروز مه رویان افلاک » منظور از « **مه رویان افلاک** » چه می باشد ؟	۰/۵
	۸ – مقصود از جمله‌ی « **مردم به دل مردم است.** » را بیان کنید .	
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی (۳)**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه نظام سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)		تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۶/۰۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت **شهریورماه سال ۱۳۸۳**		سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه	

۴	**ت) درک مطلب (٤ نمره)**	
	۱ - با توجه به بیت زیر چه کسانی از آمدن برف شادمان می شوند ؟	۰/۵
	آن را که پوشش و می و خرگاه و آتش است وقت صبوح مژده دهد بر نشان برف	
	۲ - مفهوم بیت « دشمنان او را ز غیرت می درند / دوستان هم روزگارش می برند » چیست ؟	۰/۵
	۳ - مقصود شاعر را از شعر « پشه کی داند که این باغ از کی است ؟ / کو بهاران زاد و مرگش در دی است » بنویسید .	۰/۵
	۴ - در بیت « از غم داغ گل رخان ، از خاک / لاله در خون تپیده می آید» شاعر علت سرخی گل لاله را چه می داند ؟	۰/۵
	۵ - ناصرخسرو در بیت« درخت تو گر بار دانش بگیرد / به زیر آوری چرخ نیلوفری را » چه توصیه ای به مخاطب می کند ؟	۰/۵
	۶ - در عبارت زیر شخصیت « بوسهل زوزنی » چگونه توصیف شده است ؟	۰/۵
	این بوسهل مردی امام زاده و محتشم و فاضل و ادیب بود . اما شرارت و زعارتی در طبع وی مؤکد شده و با آن شرارت دل سوزی نداشت .	
	۷ - با توجه به عبارت زیر نظر نویسنده در مورد جهان چیست ؟	۰/۵
	و این جهان گذرنده را خلود نیست و همه بر کاروان گاهیم و پس یکدیگر می رویم و هیچ کس را این جا مقام نخواهد بود .	
	۸ - در بیت« مگوی آن چه هرگز نگفته است کس / به مردی مکن باد را در قفس » ، « باد در قفس کردن » کنایه از چیست ؟	۰/۵
۵	**ث) دانش های ادبی (۳ نمره)**	
	۱ - شاعر و منتقد قصیده سرای اجتماعی **قرن هفتم** چه کسی است ؟	۰/۲۵
	۲ - یک اثر منظوم از « **شیخ محمود شبستری** » نام ببرید .	۰/۲۵
	۳ - چه کسی « **کلیله و دمنه** » را از پهلوی به عربی ترجمه کرد ؟	۰/۲۵
	۴ - کتاب « **قصص الانبیاء** » در چه قرنی نوشته شده است ؟	۰/۲۵
	۵ - در بیت زیر آرایه‌ی « **ایهام** » را بیابید و معانی آن را ذکر کنید .	۰/۵
	چون جام شفق موج زند خون به دل من با این همه دور از تو مرا چهره‌ی زردی است	
	۶ - در بیت زیر **دو آرایه‌ی ادبی** بیابید .	۰/۵
	نیک و بد ، چون همی باید مرد خنک آن کس که گوی نیکی برد	
	۷ - دو مورد از مهم ترین **عناصر داستانی** را فقط نام ببرید .	۰/۵
	۸ - درون مایه‌های ارزشمند **ادبیات توصیفی** چیست ؟ (ذکر دو مورد کافی است .)	۰/۵
۶	**ج) شعر حفظی (۱ نمره)**	
	ابیات زیر را کامل کنید .	
	۱ - گشتم مقیم بزم او ، چون ..... دیدم عزم او گشتم حقیر راه او ، تا ..... بشکنم	۰/۵
	۲ - زندگی گفت که در ..... تپیدم همه عـــمر تا از این ..... دری پیدا شـــد	۰/۵
	« پیوسته پیروز باشید »	**۲۰** *جمع نمرات*

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی (۳)**	رشته: ادبیات و علوم انسانی
سال سوم آموزش متوسطه نظام سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۶/۰۵
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت **شهریورماه سال ۱۳۸۳**	سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) در این بخش نظر همکاران گرامی صائب است .	
	ب) لغت (۲ نمره) هر مورد (۰/۲۵) ۱ – شور ، مشورت ۲ – نفاق و ریا و نیرنگ ۳ – پند دادن ، نصیحت کردن ۴ – افسرده ، غمگین ، اندوهگین ۵ – گل سرخ ۶ - آوازه خوان ها ۷ – اطراف ۸ – قرار گرفتن ، واقع شدن	
	پ) خود آزمایی (٤ نمره) ۱ – سنگ : نماد انسان های سخت و انعطاف ناپذیر (۰/۲۵) ، خاک : نماد انسان های نرم و انعطاف پذیر (۰/۲۵) ۲ – طوطی : نماد جان پاک و مجرد (۰/۲۵) ، قفس : نماد تن (۰/۲۵) ۳ – مقصود از دریا : حق تعالی ، پیشگاه الهی (۰/۲۵) ، شبنم : بهشت ، عشق مجازی (۰/۲۵) ۴ – مسئله‌ی وحدت وجود (۰/۵) ۵ – بر باد نشاندن : فریب دادن ، گمراه کردن (۰/۵) ۶ – ریش خند و یا تمسخر (۰/۵) ۷ – زیبا رویان آسمان ، فرشتگان (۰/۵) ۸ – ارزش انسان به دل و عواطف انسانی اوست . یا مشابه آن (۰/۵)	
	ت) درک مطلب (٤ نمره) ۱ – کسانی که اسباب زندگی آن ها فراهم است یا افراد مرفه (۰/۵) ۲ – دشمنان موجب آزاد او می شوند (۰/۲۵) و دوستان هم عمر او را تلف و تباه می سازند . (۰/۲۵) ۳ – اشاره به کوتاهی عمر انسان و یا آگاهی محدود انسان ها دارد . (۰/۵) ۴ – شاعر علت سرخی گل لاله را در این می داند که لاله داغ دار شهیدان است . یا مشابه آن (۰/۵) ۵ – کسب علم و دانش (۰/۵) ۶ – بوسهل در عین بزرگ زادگی ، بد طینت و بد خو بود . (۰/۵) ۷ – این جهان بی اعتبار است و جای دل بستن نیست . (۰/۵) ۸ – باد در قفس کردن کنایه از کار بیهوده کردن . (۰/۵)	
	ث) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱ – سیف فرقانی (۰/۲۵) ۲ – گلشن راز یا سعادت نامه (۰/۲۵) ۳ – ابن مقفع (۰/۲۵) ۴ – قرن پنجم (۰/۲۵) ۵ – دور از تو ایهام دارد و در معانی ۱ – در هجران تو ، در فراق تو (۰/۲۵) ۲ – دور از جان تو (۰/۲۵) ۶ – تضاد ، جناس ، کنایه ، تشبیه (دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ۷ - شخصیت و قهرمان ، راوی داستان یا زاویه‌ی دید ، هسته یا طرح داستان ، درون مایه ، لحن (دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ۸ – طبیعت ، خود ، جامعه (دو مورد هر مورد ۰/۲۵)	
	ج) شعر حفظی (۱ نمره) ۱ – لطف (۰/۲۵) ساق شیطان (۰/۲۵) ۲ – خاک (۰/۲۵) گنبد دیرینه (۰/۲۵)	
	« خسته نباشید »	۲۰ جمع نمرات

www.alm.loxblog.com